

RECENZNÝ POSUDOK DIELA

Dielo: Ošetrovateľský proces pre vzdelávanie a klinickú prax; Vysokoškolské skriptá

Autori: Doc. Mgr. Martina Tomagová, PhD.; Doc. Mgr. Ivana Bóriková, PhD.

Pracovisko autorov: Ústav ošetrovateľstva, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Univerzita Komenského v Bratislave

Recenzent: Mgr. Bc. Eva Urbanová, PhD., Ústav pôrodnej asistencie, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Univerzita Komenského v Bratislave

Predložené vysokoškolské skriptá sú napísané na vysokej odbornej a profesionálnej úrovni. Podrobne sa venujú metóde ošetrovateľského procesu (OŠP) a prinášajú logicky zoradené a ucelené poznatky o danej metóde. Pozostávajú z osem na seba nadväzujúcich kapitol od historického rámca OŠP až po zdravotnú dokumentáciu. Každá kapitola uvádza v úvode edukačné ciele a v závere je ukončená kontrolnými otázkami. Jadrom vysokoškolských skript sú jednotlivé fázy OŠP, ktoré sú rozpracované detailne, celistvo a logicky na seba nadväzujú. Sú určené hlavne pre študentov ošetrovateľstva a pôrodnej asistencie, čo je badateľné v celom obsahu. Tak ako autorky deklarovali v Úvode, poskytujú komplexný pohľad na problematiku a sú prepojené na súčasnú klinickú prax v Slovenskej republike. Vysoko oceňujem doplnenie príkladov z praxe v jednotlivých kapitolách, ako aj poukázanie na základné chyby, ktoré sa vyskytujú v praxi v jednotlivých fázach OŠP.

Fáza Posúdenia je rozpracovaná podrobne, v logickej nadväznosti. K hlavným metódam zberu údajov by som navrhla aj zváženie zberu údajov pomocou laboratórnych a diagnostických testov, ako plnohodnotnej metódy. Bohato sú rozpracované aj doplnkové metódy zberu údajov, odporučila by som uviesť príklad celého meracieho nástroja v slovenskom jazyku napríklad formou prílohy, nakoľko študenti prvého ročníka bakalárskeho typu štúdia (ošetrovateľstvo a aj pôrodná asistencia) sa s meracím nástrojom ešte nemuseli stretnúť.

Fáza diagnostiky býva pre študentov jednou z najťažších na správne porozumenie. V danej publikácii je spracovaná najobsažnejšie a opäť na vysokej odbornej úrovni. Poskytuje ucelený pohľad na problematiku. Oceňujem uvedenie chýb v diagnostickom procese, ktoré študentovi (čitateľovi) napomáhajú lepšie vniknúť do podstaty študovanej oblasti. Pre zlepšenie názornosti by som odporučila pridať konkrétne príklady aj k diagnostickým komponentom na str. 34 (napr. Názov diagnózy - príklad: 00026 Nadmerný objem tekutiny; Definícia ....), ako aj k štruktúre PES na str. 37.

Fázy plánovania, realizácie a vyhodnotenia sú spracované jasne, zrozumiteľne a sú doložené vhodnými príkladmi. Odporučila by som odkazy pre študentov (čitateľov), kde by si mohli pozrieť konkrétny štandardný ošetrovateľský plán, ako aj mapu starostlivosti, prípadne zvážiť možnosť prílohy k dielu.

Jazykové spracovanie textu je na výbornej úrovni a potrebné je oceniť aj vysokú kvalitu a množstvo použitých literárnych zdrojov. Pri tabuľkách č. 1, 5, 8, 9, 10 by som uvítala zdroj/zdroje uvedených informácií, či sú spracované na základe literatúry alebo na základe vlastných skúseností autoriek (archív autoriek).

Predložené dielo predstavuje kvalitný študijný materiál pre študentov vysokoškolského štúdia ošetrovateľstva a pôrodnej asistencie, ktoré je pre svoju univerzálnosť využiteľné na všetkých vysokých školách, vzdelávajúcich dané odbory v Slovenskej a pre jazykovú príbuznosť čiastočne aj v Českej republike. Tvorí vysoký potenciál pre zlepšenie súčasnej ošetrovateľskej praxe a praxe v pôrodnej asistencii prostredníctvom lepšieho využitia metódy ošetrovateľského procesu.

V Martine: 22.07.2022

Mgr. Bc. Eva Urbanová, PhD.